

14 Şubat 2022

TİCARİ REKLAM VE HAKSIZ TİCARİ UYGULAMALAR YÖNETMELİĞİ'NDE YAPILAN ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER HAKKINDA BİLGİ NOTU

I. GİRİŞ

Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliği'nde ("Yönetmelik") değişiklikler öngören Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ("Değişiklik Yönetmeliği") 01.02.2022 tarihli ve 31737 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanmıştır. Değişiklik Yönetmeliği ile ticari reklam içeriklerine ilişkin düzenlemelere ek olarak, satıcı, hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcılara yönelik birtakım yükümlülükler ve tüketiciler için şikâyet platformu düzenlemesi getirilmiştir.

Değişiklik Yönetmeliği, 01.03.2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

II. DEĞİŞİKLİK YÖNETMELİĞİ'NİN GETİRDİĞİ BAŞLICA DEĞİŞİKLİKLER

Temel ilkeler:

- Reklamların, hastaların tedavi öncesi ve sonrasına ait ifade ve görüntülerini içermesine ilişkin yasak kaldırılmıştır.

Fiyat bilgisi içeren reklamlar:

- Kişiselleştirilmiş fiyat, "Bir mal veya hizmete ilişkin olarak tüketicinin satın alma davranışı ve diğer kişisel verileri analiz edilerek sunulan fiyat" şeklinde tanımlanarak mevzuat kapsamına alınmıştır.
- Tüketicie bu şekilde bir fiyat sunulması durumunda, bu hususa ilişkin bilgi ile o mal veya hizmet ile ilgili olarak satıcı veya sağlayıcı tarafından belirlenen güncel satış fiyatına ve kişiselleştirilmiş fiyata aynı alanda yer verilecektir.

İndirimli satış reklamları:

- İndirimli satış reklamlarında indirim başlangıç ve bitiş tarihlerinin yanı sıra indirimden önceki satış fiyatına da yer verilmesi gerekecektir. İndirimden önceki satış fiyatı, ilgili mal veya hizmetin indirim tarihinden önceki 30 gün içerisindeki en düşük satış fiyatı esas alınarak belirlenecektir. Meyve ve sebze gibi çabuk bozulabilen malların indirimden önceki fiyatı ise bir

önceki fiyat esas alınarak belirlenmeye devam edecektir. Bu hususlara ilişkin ispat külfetinin reklam verene ait olmasına ilişkin ibareye de değişiklikte tekrar yer verilmiştir.

Finansal hizmetlere ilişkin reklamlar:

- Bir mal veya hizmetin bağlı kredi ile satışa sunulduğunun belirtildiği reklamlarda; reklamın yayınlandığı alanda ya da bir bağlantı veya uyarı işareti ile tüketicilerin yönlendirilerek ayrıntılı bilgi alabileceği bir internet sitesinde veya açılır ekranda, aşağıdaki hususların tüketicilerin bilgisine sunulması gerekecektir:
 - Kredinin vadesi,
 - Faiz oranı,
 - Tüketicie toplam maliyetinin aylık ve yıllık yüzde değeri ve
 - Geri ödeme koşulları.

Reklama ilişkin özel düzenlemeye tabi mal veya hizmetler:

- Özel mevzuata tabi olan ve ilgili mevzuatta yer alan reklam ve tanıtıma ilişkin düzenlemelere uyulması gereken ürünlere “*biyosidal ürünler*” (örn; *dezenfektanlar*) ilave edilmiştir.

Sıralama uygulamaları:

- İnternet ortamında satışa sunulan bir mal veya hizmetin fiyat, nitelik ve benzeri hususlarında karşılaştırma yapılarak sıralama yapılması durumunda; sıralamanın hangi ölçütler dikkate alınarak oluşturulduğuna ilişkin bilginin aynı alanda ya da bir bağlantı veya uyarı işareti ile tüketicilerin yönlendirilerek ayrıntılı bilgi alabileceği açılır ekranda kolayca görünebilecek şekilde, tüketicilerin bilgisine sunulması gerekecektir.
- Reklam veya sponsorluk ve benzeri anlaşmalara dayanılarak gösterilen sıralama sonuçlarında reklam ibaresine yer verilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Tüketici değerlendirmeleri:

- İnternet üzerinden yapılan satışlarda satışa konu mal veya hizmet hakkında değerlendirme yapabilecek kişiler, yalnızca ilgili mal veya hizmeti satın alan kişiler olacak şekilde sınırlandırılmıştır.
- Söz konusu değerlendirmelerin yayınlanmasına ilişkin kuralların, değerlendirmelerin yayınlandığı alanda ya da bir bağlantı veya uyarı işareti ile tüketicilerin yönlendirildiği açılır ekranda, tüketicilerin bilgisine sunulması gerekecektir.
- Değerlendirmeler en az 1 yıl süreyle objektif bir ölçüte dayalı sıralama ile yayınlanacak olup yayınlanmasına izin verilmemesi halinde ilgili tüketici derhal bilgilendirilecektir.

- Mevzuata aykırı sağlık beyanı içeren değerlendirmelerin yayınlanması yasaklanmıştır.
- Tüketici mağduriyetinin giderildiği hallerde buna ilişkin hususun, ilk değerlendirmeyle aynı alanda ve gecikmeksizin yayınlanması gerekecektir.
- Gerçek veya tüzel kişilerle, mal veya hizmetin satışını artırmak amacıyla doğru olmayan değerlendirmelerin yapılmasına ya da mal veya hizmeti onaylayan ifadelerin kullanılmasına yönelik sözleşme akdedilmesi yasaklanmıştır.

Tüketici şikâyetlerinin yayınlamasına ilişkin uygulamalar:

- Şikâyet platformlarındaki değerlendirmeler yayınlanmadan en az 72 saat önce ilgili satıcı ve hizmet sağlayıcılara cevap verme hakkı tanınarak bu süreden önce değerlendirme yayınlanmayacak ve gerçeği yansıtmadığı anlaşılan değerlendirmeler yayınlanmayacaktır.
- Bu hususa ilişkin, satıcı ve hizmet sağlayıcılara cevap verme hakkı tanınmasının yanında; platforma üyelik, ücret alma ve benzeri uygulamalardan bağımsız olarak, satıcı ve hizmet sağlayıcılarla etkin bir iletişim yöntemi sağlanması öngörülmektedir.

Aldatıcı ticari uygulamalar:

- Değişiklikten önce, girdi maliyeti ve döviz kuru artışı gibi fiyat değişimlerinden etkilenmemesine rağmen bu durumlardan etkileniyormuş gibi hareket ederek tüketiciye sunulan mal veya hizmetin satış fiyatında haklı bir gerekçe olmaksızın artış yapmak "*haksız ticari uygulama*" örneklerinden biri olarak sayılmakta iken Değişiklik Yönetmeliği ile bu husus örnek olmaktan çıkarılmıştır.
- Haksız ticari uygulama örneklerine aşağıdakiler eklenmiştir:
 - Satın alma sürecini otomatikleştiren bir yazılım kullanmak suretiyle etkinlik biletlerini belirlenen limitlerin dışında satın alarak tüketicilere daha yüksek fiyatla satışa sunmak,
 - E-ticarete yönlendirici ara yüz tasarımları, seçenekler ya da ifadeler gibi araçlarla tüketici iradesini olumsuz etkileyen ya da normal şartlar altında tüketicinin vereceği kararda satıcı lehine değişikliklere yol açmayı hedefleyen yöntemler kullanmak.

Kılavuzların hazırlanması:

- Değişiklik Yönetmeliği'nde yer alan değişiklikler kapsamında ayrıca, Reklam Kurulu tarafından ticari reklam ve haksız ticari uygulamalara karşı tüketiciyi korumaya yönelik olarak kılavuzların hazırlanarak Ticaret Bakanlığı'nın internet sitesinde yayınlanmasının ardından Yönetmelik ile uygulanacağı ifade edilmiştir.

III. SONUÇ

Değişiklik Yönetmeliği ile tüketicilerin haksız ticari uygulamalar ve reklamlar yoluyla aldatılmasını önlemeyi hedefleyen düzenlemelerin kapsamı genişletilmiştir. Yönetmelik'te yer alan satıcı ve hizmet sağlayıcıya ilişkin düzenlemelere ilaveten sıralama uygulamaları, aracı hizmet sağlayıcılarını ilgilendiren tüketici değerlendirmeleri ile şikâyet platformu ve tüketici şikâyetlerinin yayınlamasına ilişkin uygulamalar Değişiklik Yönetmeliği ile düzenlenmiştir. Benzer şekilde, ilk kez Reklam Kurulu tarafından kılavuz yayınlanması öngörülmüştür. Bunun yanında aldatıcı ticari uygulamalara örnek teşkil eden durumlara eklemeler yapılmıştır. Özetle, özellikle e-ticaret uygulamalarının hızla arttığı bu son dönemde, tüketicilerin daha sıkı biçimde korunması amaçlanmıştır.

* * *

Yukarıdaki notumuza ilişkin herhangi bir sorunuz olması halinde bizlere her zaman ulaşabilirsiniz.

Güner Hukuk Bürosu 1996 yılında kurulmuştur. Kuruluşundan bu yana; şirketler hukuku, birleşme ve devralmalar, banka-finans, enerji, teknoloji, medya-telekomünikasyon ve uyuşmazlık çözümü alanlarında Türkiye'nin önde gelen ofislerinden biri haline gelmiştir.

İletişim

Ece Güner Toprak
Yönetici Ortak
eg@guner.av.tr

Burçak Kurt Biçer
Partner
bkb@guner.av.tr

Güner Hukuk Bürosu
Levent Caddesi, Alt Zeren Sokak No.7
Levent 34330, İstanbul
T +90 212 282 4385
F +90 212 282 4305
info@guner.av.tr
www.guner.av.tr